

Số: 23 /TB-VC2-V3

Đà Nẵng, ngày 18 tháng 3 năm 2019

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM
Về việc xác định đối tượng khởi kiện trong vụ án hành chính

Thông qua kết quả phiên họp phúc thẩm vụ án hành chính. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thông báo rút kinh nghiệm về việc xác định đối tượng khởi kiện trong vụ án hành chính trong công tác kiểm sát giải quyết vụ án hành chính như sau:

Vụ án: “*Khởi kiện Quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý đất đai*”,
giữa:

Người khởi kiện: Bà Nguyễn Thị Đào

Địa chỉ: Thôn Mỹ Hòa, xã Xuân Cảnh, thị xã Sông Cầu, tỉnh Phú Yên

Người bị kiện: Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã Sông Cầu

Địa chỉ: Khu phố Long Hải, phường Xuân Phú, thị xã Sông Cầu, tỉnh Phú Yên.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

+ UBND xã Xuân Thịnh, thị xã Sông Cầu;

+ Ông Nguyễn Văn Trương, sinh năm 1964, trú tại: Thôn Hòa Mỹ, xã Xuân Cảnh, thị xã Sông Cầu, tỉnh Phú Yên.

I. Nội dung quyết vụ án

Người khởi kiện bà Nguyễn Thị Đào trình bày:

Nguyên trước đây cha mẹ tôi là Nguyễn Lộc và Phạm Thị Dừng (đã chết) có tạo lập được một mảnh vườn dừa tại thôn Hòa Hiệp, Xuân Thịnh, Sông Cầu, Phú Yên có diện tích là 8 sào, tứ cận:

- Đông giáp biển
- Tây giáp Ruông Chùa
- Nam giáp ruộng Đình dùi

- Bắc giáp quốc lộ 1A

Phần diện tích đất này cha mẹ tôi có đầy đủ giấy tờ nguồn gốc và sử dụng đến năm 1977 thì chính quyền địa phương đã thương lượng với gia đình để mượn làm trạm chế biến, thu mua hải sản, vì phục vụ cho việc phát triển kinh tế địa phương nên gia đình tôi đã đồng ý, và hai bên có thỏa thuận là khi nào nhà nước hết sử dụng làm công ty thì trả lại cho gia đình tôi. Đến năm 1999, nhà nước giải thể công ty hải sản và thu gom hết tài sản bỏ hoang vườn dừa. Gia đình tôi nhiều lần viết đơn đề yêu cầu chính quyền địa phương trả lại đất nhưng UBND huyện Sông Cầu (nay là UBND Thị xã Sông Cầu vẫn không xem xét giải quyết). Việc khiếu nại của gia đình chúng tôi liên tục qua nhiều cấp, nhiều cơ quan khác nhau nhưng không có kết luận giải quyết triệt để mà ngược lại UBND huyện còn sử dụng mặt bằng để giao đất xây dựng Bưu điện văn hóa xã năm 2001, xây dựng trường mẫu giáo thôn Hòa Hiệp năm 2014, và trường tiểu học Xuân Thịnh năm 2009. Việc khiếu kiện kéo dài từ xã đến huyện, đến khởi kiện Tòa án các cấp nhưng sau đó đều có hướng dẫn tôi rút đơn để xem xét giải quyết nhưng không thực hiện.

Đến ngày 07/11/2016 sau nhiều lần khiếu nại, khiếu kiện thì UBND huyện Sông Cầu có văn bản số 1959/UBND-NC trả lời khiếu nại chung cả tôi (Nguyễn Thị Đào) và hộ ông Nguyễn Văn Ba, ông Đinh Văn Chur.

Nội dung công văn giải quyết khiếu nại: “Không công nhận toàn bộ nội dung yêu cầu theo đơn khiếu nại” với lý do là cha mẹ chúng tôi và các ông Chur, Minh đã nhất trí hiến toàn bộ diện tích đất để huyện làm trạm chế biến thu mua hải sản còn cây cối hoa màu đã nhận tiền đền bù.

Việc UBND Thị xã Sông Cầu không công nhận nội dung khiếu nại của tôi với lý do nói trên là hoàn toàn không đúng vì thực tế cha mẹ tôi cũng như qua khẳng định của ông Chur, ông Minh hiện vẫn còn đang sống thì chưa từng có ý kiến hoặc giấy tờ gì để hiến đất cho UBND huyện như công văn khẳng định. Hiện nay, phần diện tích đất của gia đình tôi theo biên bản đo đạc thực tế là 2.989m², cha mẹ tôi hiện đã mất, tôi và anh trai Nguyễn Văn Trương là người thừa kế hợp pháp của cha mẹ tiếp tục yêu cầu UBND huyện trả lại diện tích đất cho gia đình tôi quản lý sử dụng.

Yêu cầu Tòa án giải quyết: Hủy bỏ toàn bộ công văn số 1959/UBND-NC ngày 07 tháng 11 năm 2016 của UBND thị xã Sông Cầu. Đồng thời yêu cầu UBND thị xã Sông Cầu trả lại toàn bộ diện tích đất đã mượn của gia đình tôi theo quy định của pháp luật.

Người bị kiện là Ủy ban nhân dân thị xã Sông Cầu trình bày:

Phần diện tích đất hiện nay mà bà Nguyễn Thị Đào khiếu nại đòi Nhà nước trả lại là không có cơ sở để giải quyết, vì trên thực tế, toàn bộ diện tích đất vườn và ruộng của 03 hộ là Đinh Văn Chư, Nguyễn Minh (cha ông Nguyễn Văn Ba) và Nguyễn Lộc (cha của bà Đào) đều đã tự nguyện hiến cho Nhà nước quản lý và sử dụng trên 40 năm. Do vậy, căn cứ khoản 5 Điều 26 Luật đất đai năm 2013 thì: *“Nhà nước không thừa nhận việc đòi lại đất đã được giao theo quy định của Nhà nước cho người khác sử dụng trong quá trình thực hiện chính sách đất đai của Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, Chính phủ Cách mạng Lâm thời Cộng hòa miền nam Việt Nam và nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam”*. Đối chiếu trường hợp khiếu nại đòi lại đất do Nhà nước quản lý của bà Nguyễn Thị Đào là không phù hợp quy định pháp luật về đất đai hiện hành.

II. Quá trình giải quyết vụ án

1. Cấp sơ thẩm

Vụ án hành chính được Tòa án nhân dân tỉnh Phú Yên thụ lý sơ thẩm số 68/2017/TLST-HC ngày 11/11/2017. Ngày 22/10/2018, Tòa án nhân dân tỉnh Phú Yên ra Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án hành chính số 20/2018/QĐST-HC căn cứ vào khoản 5 Điều 38, Điều 143 và Điều 144 của Luật tổ tụng hành chính. Quyết định:

Đình chỉ giải quyết vụ án hành chính sơ thẩm thụ lý số 68/2017/TLST-HC ngày 11/11/2017 về việc: *“Khởi kiện Quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý đất đai”*, giữa người khởi kiện là bà Nguyễn Thị Đào và người bị kiện là Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã Sông Cầu với lý do: *“Công văn số 1959/UBND-NC ngày 07/11/2016 của UBND thị xã Sông Cầu về việc trả lời đơn khiếu nại đòi lại đất của các ông bà: Đào, Ba, Chư (Trong đó có người khởi kiện là bà Nguyễn Thị Đào) có nội dung liên quan đến việc đòi lại đất Nhà nước đã đưa vào sử dụng trong quá trình thực hiện chính sách đất đai của Nhà nước. Việc bà Đào khiếu nại đòi lại đất là việc xem xét đối với chính sách đất đai theo Điều 1 Nghị Quyết 23/2003/QH11 ngày 26/11/2003 của Quốc Hội nên không thuộc đối tượng khởi kiện theo quy định tại khoản 1, 2 Điều 3 Luật tổ tụng hành chính. Tòa án không có thẩm quyền giải quyết”*.

Ngày 25/10/2018 bà Nguyễn Thị Đào có đơn kháng cáo toàn bộ Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án hành chính số 20/2018/QĐST-HC ngày 22/10/2018 của Tòa án nhân dân tỉnh Phú Yên.

2. Cấp phúc thẩm

Ngày 28/02/2019, theo đề nghị của Kiểm sát viên VKSND cấp cao tại Đà

Năng tham gia phiên họp phúc thẩm, Hội đồng xét xử phúc thẩm Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng ra “Quyết định giải quyết việc kháng cáo đối với Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án” số 22/2019/QĐ-PT. Căn cứ điểm c khoản 5 Điều 243 Luật tố tụng hành chính, quyết định:

1. *Chấp nhận đơn kháng cáo của bà Nguyễn Thị Đào.*

Hủy quyết định đình chỉ giải quyết vụ án hành chính số 20/2018/QĐST-HC ngày 22/10/2018 của Tòa án nhân dân tỉnh Phú Yên. Chuyển hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân tỉnh Phú Yên để tiếp tục giải quyết vụ án.

2. *Án phí hành chính phúc thẩm: Áp dụng Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án.*

Bà Nguyễn Thị Đào không phải chịu án phí hành chính phúc thẩm. Hoàn trả lại cho bà Nguyễn Thị Đào 300.000đ (ba trăm ngàn đồng) tiền tạm ứng án phí hành chính phúc thẩm đã nộp tại biên lai thu số 12953 ngày 09/11/2018 của Cục thi hành án dân sự tỉnh Phú Yên.

3. *Quyết định này có hiệu lực pháp luật kể từ ngày 28/02/2019.*

III. Vấn đề cần rút kinh nghiệm

Ngày 16/10/2017 bà Nguyễn Thị Đào có gửi đơn khởi kiện và đề nghị Tòa án nhân dân tỉnh Phú Yên hủy toàn bộ quyết định giải quyết khiếu nại số 1959/UBND-NC ngày 07 tháng 11 năm 2016 của UBND Thị xã Sông Cầu.

Xét công văn giải quyết khiếu nại số 1959/UBND-NC ngày 07 tháng 11 năm 2016 của UBND Thị xã Sông Cầu: Về mặt hình thức thì việc giải quyết khiếu nại được ban hành dưới hình thức công văn là vi phạm về mặt hình thức theo quy định của Luật khiếu nại. Tuy nhiên, về bản chất thì công văn 1959 của UBND Thị xã Sông Cầu chính là quyết định giải quyết khiếu nại đối với đơn khiếu nại ngày 01 tháng 10 năm 2016 của các ông, bà: Nguyễn Thị Đào, Nguyễn Văn Ba, Đinh Văn Chư (trong đó có người khởi kiện là bà Nguyễn Thị Đào).

Do áp dụng cho một đối tượng cụ thể (bà Nguyễn Thị Đào) và chứa đựng nội dung ảnh hưởng đến quyền, lợi ích hợp pháp của bà Đào nên công văn 1959/UBND-NC ngày 07 tháng 11 năm 2016 của UBND Thị xã Sông Cầu là quyết định hành chính thuộc đối tượng khởi kiện theo quy định tại khoản 1, khoản 2 Điều 3 Luật tố tụng hành chính.

Việc Tòa án nhân dân tỉnh Phú Yên ra quyết định Đình chỉ giải quyết vụ án hành chính sơ thẩm thụ lý số 68/2017/TLST-HC ngày 11/11/2017 về việc: “Khởi

kiện Quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý đất đai”, giữa người khởi kiện là bà Nguyễn Thị Đào và người bị kiện là Chủ tịch Ủy ban nhân dân thị xã Sông Cầu với lý do: “*Công văn số 1959/UBND-NC ngày 07/11/2016 của UBND thị xã Sông Cầu về việc trả lời đơn khiếu nại đòi lại đất của các ông bà: Đào, Ba, Chư (Trong đó có người khởi kiện là bà Nguyễn Thị Đào) có nội dung liên quan đến việc đòi lại đất Nhà nước đã đưa vào sử dụng trong quá trình thực hiện chính sách đất đai của Nhà nước. Việc bà Đào khiếu nại đòi lại đất là việc xem xét đối với chính sách đất đai theo Điều 1 Nghị Quyết 23/2003/QH11 ngày 26/11/2003 của Quốc Hội nên không thuộc đối tượng khởi kiện theo quy định tại khoản 1, 2 Điều 3 Luật tố tụng hành chính. Tòa án không có thẩm quyền giải quyết*” là không phù hợp theo quy định của pháp luật.

Trên đây là nội dung cần rút kinh nghiệm nghiệp vụ trong công tác kiểm sát giải quyết các vụ án hành chính. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thông báo đến Viện kiểm sát nhân dân các địa phương để tham khảo rút kinh nghiệm chung. *Suyjnh*

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Huy Tiến PVT VKSNDTC;
- Vụ 10, Vụ 14, VP VKSNDTC;
- Lãnh đạo VC2;
- Các đơn vị nghiệp vụ VC2;
- Các VKSND tỉnh, Thành phố trong khu vực;
- VC1, VC3;
- Trang tin điện tử VKSNDTC;
- Trang tin điện tử VC2;
- Lưu VP, V3, HSKS.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Trần Đức Dương

